

Први српски устанак представља израз српског незадовољства стањем које су завеле турске дахије у Београдском пашалуку. Вођа тог незадовољства био је Вожд Ђорђе Петровић-Карађорђе. Деда Ђорђевић је се доселио из Васојевића у Шумадију, а Ђорђе је рођен у браку Милице и Петра. Због убиства једног Турчина морао је са женом Јеленом да бежи у Срем. Истакао је се за време Кочине крајине као фрајкорац Михаљевићевог фрајкора. Ђорђе је стекао неопходно војно знање и изузетно ратно искуство. Из његовог живота пре Устанка значајна је још једна епизода, а то је убиство оца. Десило је се при збегу његове породице од Турака. Његов отац је одлучио да се врати назад и преда Турцима. Нису помогла Ђорђевића инсистирања да настави пут па је на мајчину инсистирање убио оца пушком. Оца је жртвовао Отечеству, јер би у супротном цела породица била убијена. Овај пуцањ пробудио је српски народ.

Почетак свих проблема у Пашалуку било је убиство Хаџи Мустафа-паше, који је још зван и "српском мајком", 1801. године власт је преузело 11 дахија: четворица великих дахија и седморица кабадахија. Српска револуција свој узрок има у зулumu дахија и јаничара, чији је врхунац била Сеча кнезова. У том тренутку прелома на површину избија Карађорђе као оличење борбе за слободу и људско достојанство. Он није имао никакву самоуправну власт тј. није био сеоски кнез, већ је био хајдучки харамбаша и буљубаша српске војске.

Најагилније припреме за устанак се врше у Ваљевској и Крагујевачкој нахији. Дахије су успеле да пресретну писма којим су се српске старешине жалиле Порти, као и она којима су тражили помоћ од Аустрије. Уследили су контакти Ђорђа са Васом Чарапићем, Јанком Катићем, Младеном Миловановићем, Ђушом Вулићевићем и Стеваном Синђелићем. Први значајнији састанак шумадијских првака био је на Аранђеловдан (20. новембра) 1803. где је се највише истакао букуљски прота Атанасије Антонијевић. Дахије су се оглушиле о султанов претећи ферман од 31. јануара 1804. и одлучиле да посеку најзначајније српске главешине мислећи да ће тиме у корену да пресеку српско незадовољство. Акција СЕЧЕ КНЕЗОВА трајала је од 4. до 10. фебруара 1804. током које су посечени и: Илија Бирчанин, Алекса Ненадовић, Марко Чарапић, Хаџи-Рувим... Тачан број страдалих се не зна.

То је изазвало нови састанак српских главешина: Карађорђе, Станоје Главаш, Кара Стеван... На њему је изричито наведено да се зулум не може више трпети. Србија почиње на све стране да се буни неорганизована и у самоодбрани.

Питање вођства у Устанку је решено на Орашачком збору на Сретење Господње 2/14. фебруара 1804. На том збору шумадијских првака Карађорђе Петровић је изабран за Вожду тј. предвођицу и старешину пошто су избор одбили и Станоје Главаш, под изговором да он као хајдук не може да води Устанак, и Теодосије Марићевић. Затражено је да се врати стање из периода Хаџи Мустафа-паше. Устаници су запалили орашачки хан, а Вожд шаље писма Ђуши Вулићевићу у Смедерево, Петру Добрњцу, Миленку Стојковићу у Пожаревац, Стевану Синђелићу у Ћуприју обавештавајући их о отпочињању Устанка тражећи од њих исте акције. Дакле Вожд је преко Шумадије где је био епицентар, Устанак ширио на просторе источне и западне Србије. Дахије су биле у шоку јер се нису надали да ће Срби васкрснути без својих главешина па су стога и нудили Карађорђу место Великог кнеза што је он одбио. Пробудила је се и Јагодинска нахија, а Срби 5. априла спаљују Чачак.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com